

МІСТОБУДІВНИЙ SWOT-АНАЛІЗ СМТ. ЛУКІВ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

URBAN PLANNING SWOT-ANALYSIS OF SETTLEMENT LUKIV OF VOLYN REGION

**Парфентьєва І.О., к.т.н., доцент, Мельник Ю.А., к.т.н., доцент,
Сокур Т.Д., студентка (Луцький національний технічний університет)**

**Parfentieva I. O., Ph.D., associate professor, Melnyk Yu.A., Ph.D.,
associate professor, Sokur T.D., student (Lutsk National Technical
University, Lutsk)**

Містобудування здавна вважалося одним із головних аспектів створення та підтримання гармонійного життєвого середовища. Усі населені пункти повинні мати генеральний план розвитку, для створення такої містобудівної документації потрібно провести детальний аналіз території, в результаті якого ми зможемо підкреслити усі переваги та компенсувати певні недоліки проектованої території. В роботі проаналізоване селище Луків, яке має великий туристичний потенціал, але через неправильне використання ресурсів лишається поза увагою.

In modern urban planning, more than half of the money and time is spent on research of the projected area. Cities, villages and settlements are constantly developing and improving, along with them the science of urban planning is developing, when planning and forecasting the development of settlements it is necessary to take into account the needs of these territories in different resources, take into account the needs of economic growth negative and positive consequences for the environment and life of people living and working in these areas.

When analyzing any area, more and more often resort to the so-called SWOT-analysis. Analyzing the projected area, we also used this method, considering such positions as: geographical location, natural and climatic conditions of the territory; administrative-territorial division; demographic situation and housing stock; urban infrastructure.

Lukiv is a village with a great history and a large number of historical monuments. When planning such a city, it is necessary to take into account its features, harmoniously combining natural and anthropogenic elements of the urban environment, as well as to conduct additional historical and urban planning research. When designing something new, this object must become part of the overall concept that already exists.

We should also not forget about the analysis of the comfort of the urban environment, the main indicator of which is the microclimate of the area. The state of the microclimate is influenced by the ratio of functional zones, the presence of greenery, building density, the amount of concentration of harmful substances in the air, etc..

Taking into account the analysis of the territory and identifying its strengths and weaknesses, opportunities and threats, it is possible to make urban planning decisions

for the further development of Lukov. This village has a significant urban potential, favorable economic and geographical location, many free areas for housing and public and industrial warehousing.

Ключові слова: містобудівний аналіз, туристичний потенціал, історико-культурна спадщина, SWOT-аналіз, планування території.

Keywords: urban analysis, tourist potential, historical and cultural heritage, SWOT-analysis, territory planning.

Аналіз останніх досліджень та постановка задачі. Містобудівне планування на сьогоднішній день виступає як основний етап управління територіальним розвитком міста, і це стосується не тільки великих міст, але й маленьких містечок, адже за кількісним складом вони переважають.

Для виявлення основних напрямків планування території будь якого населеного пункту необхідно провести її містобудівний аналіз [1]. Від результатів такого аналізу залежать розробка перспективних шляхів управління даною територією.

Мати повне уявлення про стан містобудівного об'єкта в перспективі можна лише використовуючи методи прогнозування та планування. Згідно з матеріалами [2, 3] методи прогнозування в містобудуванні – це стратегічні припущення напрямків урбанізації території, а методи планування – це графічне відтворення прийнятих прогнозованих рішень з врахуванням способу організації території.

При аналізі будь якої території все частіше звертаються до так званого SWOT-аналізу.

SWOT – один з популярних та найбільш ефективний метод обробки та аналізу інформації, який застосовується в різних сферах, в тому числі і містобудівній, зараз це невід'ємна частина розробки стратегій регіонального розвитку [4].

Містобудівний SWOT-аналіз ґрунтується на встановленні зв'язку між різними позитивними та негативними факторами розвитку населеного пункту, на основі зібраних даних розробляється план його розвитку .

Методологія SWOT-аналізу полягає у виявленні сильних і слабких сторін, можливостей та загроз, та встановленні зв'язків між ними, що в подальшому використовуються для формування стратегії розвитку території [5].

Містобудівний аналіз за таким принципом передбачає групування різних факторів впливу на зовнішні та внутрішні, після чого визначається розподіл їх з позиції позитивного або негативного впливу на функціонування та діяльність даної території.

Основною перевагою такого аналізу є зручність у використанні, він допомагає легко систематизувати та упорядкувати велику кількість даних.

Враховуючи вищесказане можна виділити головні елементи містобудівного SWOT-аналізу (рис.1).

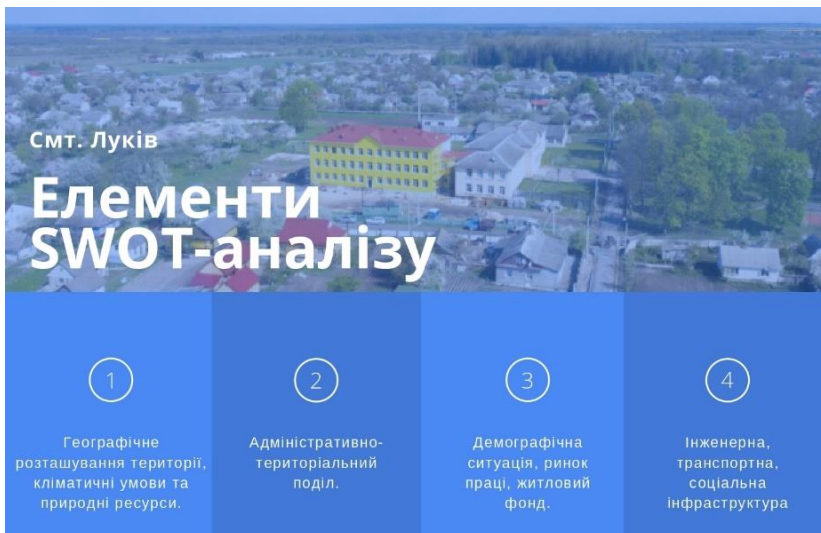


Рис.1. Елементи SWOT-аналізу

Внаслідок результату такого аналізу формуються цілі і завдання стратегічного розвитку населеного пункту.

Отже, висвітлення пріоритетних умов розвитку міських та сільських територій та їх покращення відбувається під впливом всебічного аналізу за допомогою функціонального зонування території і розробки детальних схем наявних ресурсів і об'єктів.

Зі швидкими темпами урбанізації територій на сьогодні є доцільним проведення містобудівного SWOT-аналізу населених пунктів, для подальшої розробки стратегії їх розвитку.

Виклад основного матеріалу

На сьогоднішній день селище міського типу Луків – центр Луківської селищної ради та об'єднаної територіальної громади. Розташоване дане смт у Турійському районі Волинської області. Площа, яку займає Луків, складає близько 6,93 км². Дана територія розташована поблизу двох міжнародних автомагістралей (Е85 – 33 км, Е373 – 2 км) та в безпосередній близькості до кордонів Польщі – 40 км і Білорусії – 46 км [6].

Проаналізувавши дану територію за географічним розташуванням, кліматичними умовами та природними ресурсами можна сказати, що загалом вся Волинська область, в межах якої знаходиться смт. Луків вважається індустріально-аграрним регіоном, клімат проектованої території помірний, йому характерні теплі та м'які зими, відлиги, затяжні весна та осінь, переважають вітри західних і південно-східних напрямків.

Луків розташований в Південно-східній (Луцько-Ковельській) підзоні урбанізації, з планувальним центром м. Ковель, який знаходиться недалеко від смт. В селищі функціонують підприємства харчової, будівельної то переробних галузей. Харчова галузь представлена двома підприємствами ТОВ «Мацеїв», яке спеціалізується на виробництві м'ясних продуктів та пекарня, яка виготовляє хлібобулочні вироби. За будівельну галузь відповідає ВАТ «Луківська ПМК-198», яка здійснює будівельно-монтажні роботи. В переробній галузі працює Луківська льононасінева станція [6].

Згідно Постанов Кабінету міністрів України від 26.07.2001 №878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України» Луків занесено до Списку історичних населених місць України [7].

Із архітектурних пам'яток тут збереглися: костел святого Станіслава і Анни (16 ст), церква святої Параскеви (1723 р), дзвіниця церкви Св. Параскеви (1723 р.), вони належать до пам'яток архітектури національного значення; пам'ятки архітектури місцевого значення палац Мйончинських (18 ст), разом з яким був створений «англійський» парк, який внесено до складу природно-заповідного фонду України, споруда Луківського відділу КДБ, також є декілька вже зруйнованих пам'яток [8]. Наявність такої кількості архітектурних пам'яток, робить дану місцевість цікаву для істориків та туристів.

Враховуючи багатогранність об'єктів містобудівного планування Лукова, було проведено містобудівний SWOT-аналіз для виявлення його сильних та слабких сторін табл. 1. Ці дані можна буде використати для розробки подальшої стратегії розвитку даної ОТГ.

При виявленні сильних та слабких сторін селища, аналіз проводився з позицій: географічного положення та природо-кліматичних умов; адміністративно-територіального поділу; демографічної ситуації та житлового фонду; містобудівної інфраструктури.

Проаналізувавши сильні та слабкі сторони смт. Лукова можна визначити основні можливості та загрози, які має дана територія в результаті її функціонування в існуючому вигляді табл. 2.

Враховуючий проведений аналіз території та визначивши її сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, можна приймати містобудівні рішення щодо подальшого розвитку Лукова. Ці рішення мають бути обґрунтованими і спрямованими на покращення соціальної, економічної, екологічної та інших складових селища.

Висновок. Провівши містобудівний SWOT-аналіз смт. Луків Волинської області, можна стверджувати, що дане селище має значний містобудівний потенціал, сприятливе економіко-географічне положення, багато вільних територій для житлово-громадського та промислово-складського будівництва.

Таблиця 1 – Сильні та слабкі сторони смт. Луків

<u>Сильні сторони</u>	<u>Слабкі сторони</u>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ наявність зручних транспортних зв'язків; ➤ родовища по видобутку глини; ➤ невелика відстань від кордону з Польщею та Білоруссю; ➤ розвинене вирощування зернових та технічних культур; ➤ помірний клімат; ➤ центр Луківського отг; ➤ наявність туристично-рекреаційного потенціалу; ➤ наявність пам'яток архітектури національного значення; ➤ велика кількість працездатного населення; ➤ транспортна доступність; ➤ залізничний та автомобільні вокзали; ➤ забезпеченість селища основними об'єктами соціальної інфраструктури. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ непорядковане використання вільних земель та ресурсів. ➤ мала кількість озеленення. ➤ погана комунікація між селами, які підпорядковуються ОТГ. ➤ слабкий розвиток туристичного бізнесу. ➤ незначний спад кількості населення. ➤ міграція працездатного населення закордон. ➤ мала кількість робочих місць. ➤ відсутність централізованої системи подачі газу. ➤ санітарне очищення території не відповідає вимогам. ➤ незабезпеченість пішохідними тротуарами.

Таблиця 2 – Можливості та загрози території смт. Луків

<u>Можливості</u>	<u>Загрози</u>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ розвиток та розширення існуючих підприємств; ➤ туристична зацікавленість. ➤ розвиток дорожньо-транспортної мережі; ➤ створення території рекреаційного призначення. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ забрудненість селища через відсутність централізованої системи відведення атмосферних вод; ➤ брак фінансування. ➤ занедбаність та руйнація пам'яток архітектури; ➤ незацікавленість громади у розвитку селища.

Наявність пам'яток архітектури національного значення та вільних земельних ресурсів дає можливість розвитку Лукова як історико-культурного центру.

Виявлення загроз даної території дозволить прийняти містобудівні рішення, які пов'язані з усуненням цих ризиків, та врахувати їх у подальшій стратегії розвитку смт. Луків.

References

1. Practice of innovative developments in the field of territorial and spatial development of cities and regions: monograph / under the general. ed. V.T. Semenova, I.E. Linnik; Kharkiv. nat. un-t city. household in them. OHM. Beketova. – Kharkiv: KhNUMG named after OHM. Beketova, 2016. - 300 p.
2. Smilka VA Model of forecasting the development of settlements // Spatial development of the territory: traditions and innovations: materials of the first international scientific-practical. Conf. K.: DKS Center. 2019. S.171-173.
3. Lobanova OP Improving the system of sustainable land use planning of settlements // Balanced nature management. 2017. №1. Pp. 112-116.
4. Nemtsov VD, Strategic Management: Textbook / V. D. Nemtsov, L. E. Dovgan - K.: LLC "UVPK" ExOb", 2002. - P. 203.
5. "SWOT-Analysis. 5 Main Rules, Which You Should Follow "[Digital source] - Access: <https://geniusmarketing.me/lab/swot-analiz-5-glavnyx-pravil-kotoryx-stoit-priderzhivatsya/>
6. Official site of Lukivska UTC [Digital source] .- Access: <http://lukivska.gromada.org.ua>.
7. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of July 26, 2001 № 878 Access : [//zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-p](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-p)
8. Monuments of architecture of the Turiya district of UTC [Digital source] .- Access: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

Список використаної літератури

1. Практика інноваційних розробок у сфері територіально-просторового розвитку міст і регіонів: монографія / під заг. ред. В.Т. Семенова, І.Е. Линник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова.–Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. – 300 с.
2. Смілка В.А. Модель прогнозування розвитку населених пунктів // Просторовий розвиток території: традиції та інновації: матеріали І міжнародної наук.-практ. конф. К.:ДКС Центр. 2019. С.171-173.
3. Лобанова О.П. Удосконалення системи планування сталого використання земель населених пунктів // Збалансоване природокористування. 2017. №1. С. 112-116.
4. Немцов В.Д., Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник /В. Д. Немцов, Л. С. Довгань – К.: ТОВ „УВПК «ЕксОб», 2002.– С. 203.
5. «SWOT-Анализ. 5 Главных Правил, Которых Стоит Придерживаться» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://geniusmarketing.me/lab/swot-analiz-5-glavnyx-pravil-kotoryx-stoit-priderzhivatsya/>
6. Офіційний сайт Луківської ОТГ [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <http://lukivska.gromada.org.ua>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 878 Режим доступу: [//zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-p](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-p)
8. Пам'ятки архітектури Турійського району ОТГ [Електронний ресурс] .- Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>